

Přeprošenje na hłownu (wólbnu) zhromadźiznu Sokoła

Předsydstwo Serbskeho Sokoła zwola na swojim posedženju 11. apryla hłownu, zdobom wólbnu zhromadźiznu serbskeho sportoweho towarstwa

na štwórtk, 8. junija 2006,
do Sportoweho domu w Hórkach wot 18 hodź.

dnojowy porjad:

1. rozprawje předsydstwa a rewizijnego wuběrka
2. diskusija k rozprawomaj a k načiskej změnjonych wustawkow
3. wólby předsydstwa a rewizijnego wuběrka
4. bjesada

Wutrobnje wšěch člonow jednotliwcow, zastupnikow přistupjenych jednotow, towarstwow, skupin resp. mustwow kaž tež přecelow Serbskeho Sokoła na tute wažne zarjadowanje přeprošamy.

Předsydstwo

Hłowna zhromadźizna Sokoła 15. januara 1999 w Hórkach

Foto: priv.

Druhdže wo nas

Zal. 1867

Andrzej Bogucki

Związek Towarzystw Gimnastycznych
"Sokół" w Polsce
1997 - 2002

Wot starosty pólskeho Sokoła Andrzeja Boguckeho dósta Serbski Sokol knihu, w kotrejž je rozprawa wo dźělawnosći sportoweje organizacije w našim susodnym kraju, a to wot lěta 1997 do 2002. Ze słowom a wobrazom su naličene wjerški kaž IX. zlět pólskeho sokolstwa lěta 2000 w Bydgoszczu abo wobdźělenje na wšosokolskim zléće w Praze samsne lěto.

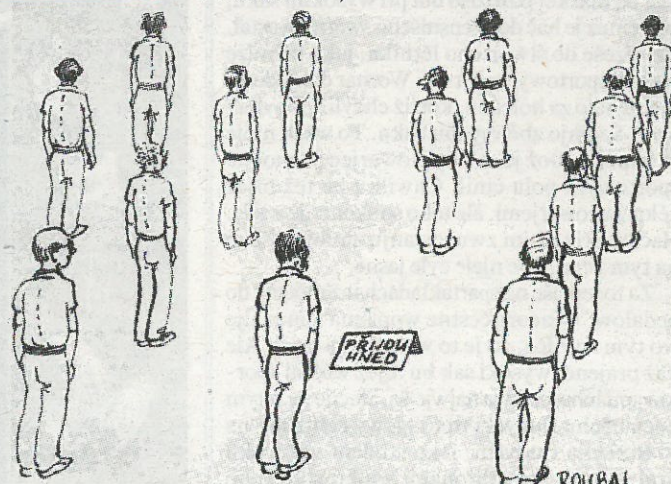
Na třoch městnach je tež rěč wo zwiskach ze Serbskim Sokolom. Tak pisa Bogucki na stronje 5, zo je so zhromadne dźěło z jednotami a zwjazkami sokolstwa z wukraja tež z „Lužiskimi Serbami w Němskej“ („Serbami Lužyckimi w Niemczach“) dale rozwiła. Na stronje 42 su mjez publikacijemi, kotraž pólski Sokol prawidłownje dóstawa, tež naličene „Sokołske Listy z Lužicy w Němskej“ („Sokołske Listy z Lužyc w Niemczach!“). Na stronje 43 so wustaja: „Systematiska bě wuměna publikacijow a informacijow ze Serbskim Sokolom w Budyšinje we Lužicy w Němskej“ („Systematyczna była wymiana publikaciji i informaciji z Serbskim Sokolem w Budziszynje na Lužycach w Niemczach.“)

M. Krawc

Delegacija Serbskeho Sokoła wobdźěli so na XIV. wšosokolski zléće do Prahi

Delegacija Serbskeho Sokoła wobdźěli so na XIV. wšosokolskim zléće w Praze. Sobotu, 1. julija 2006, rano wotjědźemy z člonami Smjerdžečanskeje rejrwankeje skupiny a ze Sprjewjanami do českeje stolicy, hdžež chcemy džen pozdžišo sobu w swjedženskim čahu po měsće wot Václavského hač k Staroměščanskemu naměstu pochodować. Nastup je wot 9 hodź., čah započnje so w 10 hodź. Planowany je tež wustup Smjerdžečanow zhromadnje ze skupinu Sprjewjan na jewišću na Staroměščanskim naměsće. Njedželu wječor so nawróćimy. Dokładniše informacije wo móžnosćach wobdźělenja na zajězdze wozjewimy w Serbskich Nowinach.

Předsydstwo

Žortne zhladowanje na sokolski zléć w časopisu SOKOL

SOKOŁSKE LISTY

Do XIV. wšosokolskeho zléća w Praze

Wulkemu swjedženju swětoweho sokolstwa wozjewi časopis Kanadský Sokol – Canadian Sokol w čísle 12/2005 baseň Zuzany Sekaloveje „Sletové poselství“. Smy baseň přeložili, na jednim městnje město „českým spolkem“ wuraz „narodny cyk“ wzali. Wozjewimy česki original a serbski tekst.

XIV. VŠESOKOLSKÝ SLET 2006

Sletové poselství

Sokolici od čtyř do sta let,
právě vám je určen čtrnáctý slet!
Proto ani chvíli neváhejte,
do nácviku se hned dejte,
přiveďte své kamarády, přátele,
všem nám bude dobře, vesele,
přátelsky si budem žít,
tělo s duchem v harmonii mít.

A vezme,
že Sokol českým spolkem vždycky byl,
poctivou práci postavení významné
si vydobyl – a proto:
snažme se i my ve větru doby pevně stát,
snažme se i my to nejlepší ostatním vždy dát,
snažme se poctivě a spravedlivě žít,
snažme se s ostatními ruku v ruce jít,
snažme se mír a klid mít ve své duši,
říkat a dělat vždy jen to, cos se sluší –
ať láska, přátelství a harmonie
společná sokolská je symfonie.

Zlětové poselstwo

Sokoljo wot štyrjoch do sto lět,
za was wšitkich štyrnaty je zléć,
a tuž ani chwilkku njewahajće,
do zwučowanja skok so dajće,
towaršow, přecelow sobu přiwjedźće,
nam wšěm budže rjenje, wjesele,
přecelisce so budžemy žić,
čěło z duchom harmoniju měć.

A sej zaščěpmy,
zo Sokol narodny cyk je stajnje byl,
z pócćiwym dźěлом wuznamne městno sej wudobyl,
– a tohodla:
prócuju so tež my we wětru doby kruće stać,
prócuju so tež my druhim přec to najlěpše dać,
prócuju so pócćiwje a sprawnje žić,
prócuju so z druhimi ruku w ruce hić,
prócuju so wo měr a pokoj dušiny,
stajnje w rěči a dźěle być přistojny –
njech lubosć, přecelstwo a harmonija
su zhromadna sokolska sinfonija.

(Zeseršćil: Mikławš Krawc.)

Sokołske Listy, wokolnik Serbskeho Sokoła

Adresa redakcije: Serbski dom, Póstowe naměsto 2, 02625 Bautzen/Budyšin
Internet Sokoła: www.sokol.sorben.com Zamohwity redaktor: Mikławš Krawc

Jurij Bětka – hrajer, sudnik, trenar

Brónjenska industrija w Němskej džělaše drje hižo na poľnych turach a gospodarstwo bě hižo na wójnu wusměřene, hdyž so 17. nowembra 1937 we Worklecach Jurij Bětka narodži. Jednory lud na wsach a w městach wšak hišće na wójnu njemysleše. Ludžo běchu zwjetša spokojom, bě džě so žiwjenski standard porno spočatkej třicetych lět wuznamnje polěpšił. Hinač bě to šěsć lět pozdžišo, jako Jurij we Worklecach do šule zastupi. Wójna bě rozsudžena, byrnjež to Hitler a jeho kumpanojo za wěrne měč nochcyli a z bjezmyslnym dalewdženjom wójny lud a kraj do wulkeje bědy a nuzy storčili.

Hdyž so 1. oktobra 1945 šula w tehdyšim sowjetskim wobsadniskim pasmje zaso zahaji, njepobrachowachu jenož wučbny, wučbne srědky atd., ale předewšěm wučerjo. Jich po krótkim wukubtanju w šuli zasadžichu. Jurij Bětka dopomina so na nowowučerjow kaž Marju Žurowu a Józefa Bajtla. Spočatk 7. lětnika poda so Jurij na posrědkowanje we Worklecach přebywaceho patra Bernharda na šulu do durinskeho Heiligenstadta. Tam chodžeše zwoprědku do zakladneje šule, pozdžišo na wyšu šulu. Cyły čas přebywaše w internacie, kotryž katolska cyrkej wudžeržowaše. Doma we Worklecach poby w tym času jenož hody, jutry a na wulkich prózdnicach. Kopańcu hrač je w Heiligenstadće započal, a to pola młodžiny. Po zložěnjju matury 1956 poča na Kamjenskim zarjedže za wuměrjenje kraja džělač. Tu zložil tež pruwowanja fachoweho džělačerja. Zdobom je wot nazymy 1956 hač do hód 1958 pola SJ Hórki w přémim mustwje kopańcu hrał, mjez druhim z wrotarjom Feliksom Pjetašom, Benom Młynkom a Janom Wornarjom. Po chorosći přesta

za bulom honič, je pak hač do 1960 jako sudnik někotružkuli hru we wokresnej klasy hwizdał.

Wot 1960 do 1963 sydny so Jurij hišće raz na šulsku ławku, a to na inženjerskej wysokej šuli w Drježdžanach. Po studiju z Kamjenca woteńdže a džělaše hač do 1987 w Budyšinje jako inženjer za wuměrjenje.

W tym času započa so tež jeho skutkowanje jako trenar, najprjedy pola SJ Hórkow. Pozdžišo, po zjednočenju Ralbic a Hórkow 1975, skutkowaše najprjedy dwě lěće jako trenar A-młodžiny. W lěće 1977 přewza nawod přénjeho mustwa Ralbic/Hórkow. Najwjetši wuspěch w trenarskej karjerje bě postup do wobwodneje ligi w hrajeje dobje 1978/79. Jurij dopomina so hišće derje na někotrych tehdyšich hrajerjow kaž Jurja Frencla, Měrcina Pjetaša, Křescana Wjeselu abo Alfonsa Mjehelu. 1983 je funkciju šeftrenarja zložil. Na wuraznu próstwu nawodnistwa sportoweje jednotki Ralbicy/Hórki přewza 1992/93 hišće raz funkciju trenarja. Zjmajo hodži so rjec, zo je trenarske skutkowanje Jurja Bětki w Hórkach, předewšěm pak w Ralbicach dobre plody njeslo. Zawěsće so wjeseli, zo je syn Klemens do nanowych stopow stupał, najprjedy jako hrajer, pozdžišo jako koparski sudnik.

Mnozy w Jurjowej starobje su spočatk resp. wosrjedz džewjědžesatych lět zašeho lěstotka do předrenty šli abo hič dyrbjeli. Jurij Bětka měješe zbožo, zo je hač do swóich 65. narodnin w nowemburu 2002 džělač směl, a to posledni čas we Wojerecach.

Nimo studija, džěla a sportoweje zaběry namaka wón hišće čas za další hobby, mjenujcy za džiwadźelenje. W lajskej džiwadlowej skupinje Chróšćicy pod nawodom Pawola Kmječa je w wjacorych inscenacijach sobu skutkował. Na to

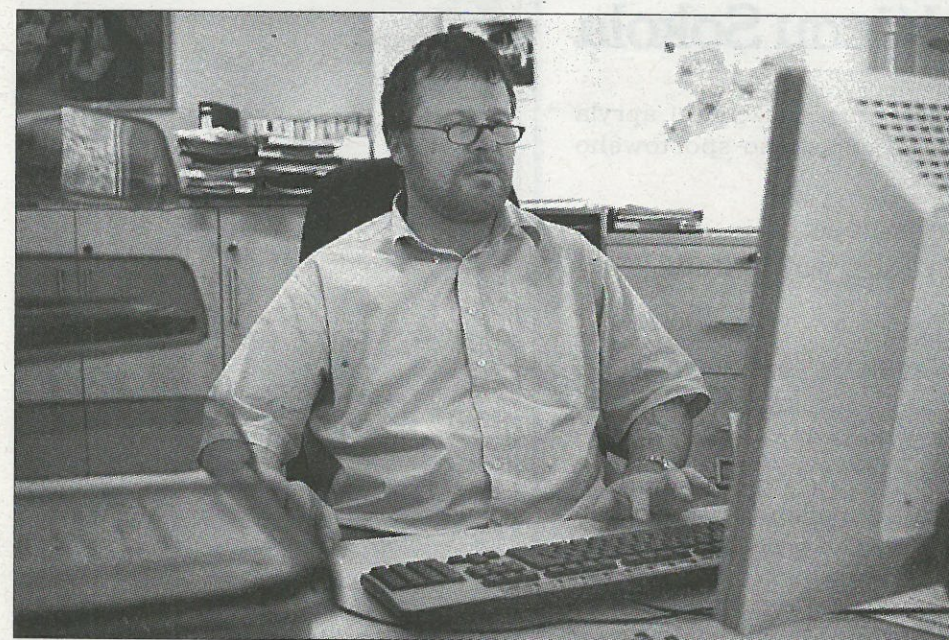
Jurij Bětka jako wyši měšnik Kajfas při předstajenju „Pasiona“ loni w juniju w Chróšćicach

je so najskerje Jurij Špitank dopomnił, pytajo w lěće 2004 hrajerjow za „Pasion“. Tak smy loni w juniju Jurja Bětku na zahrodze Chróšćanskeje fary w róli wyšeho měšnika Kajfasa dožiwić móhli. **L. Zahradnik**

Mustwo Traktora Ralbicy-Hórki, kotrež je w hrajeje dobje 1978/79 do wobwodneje ligi postupilo; trenarja Jurja Bětku spóznavamy w zadnim rynku jako třěćeho wotprawa. **Foče: priw.**

Sport wobstatk „mandželskeho zrěčenja“

Marko Kowar na swóim džělowym městnje w Budyskim Serbskim domje.

Foto: MŠtr

Ze sportom je wón runjewon ženjeny. To je jemu tajke něšto kaž žiwjenska kaznja. Kónc rózownika woswjeć Marko Kowar w Miłočicach swoje 47. narodniny. Nimalé wšitke tute žiwjenske léta je jeho přewodžalo sportowanje. Bjez toho sej nana swójby z pjec džěćimi předstajic njemóžemy.

Nic runje rzy sportowe družiny, ale pohibowanje bóle muzisko-rejwanskeho metjeja postaja tež Kowarjec swójbne žiwjenje. Na tym ma nan wulki podžěl. Nimo kulturneje flanki skručeja w běhu léta mnohe pučowanja samo do Čěskeje abo jězby z kolesom swójbnu zhromadnosć, wobradžeja Kowarjecom wjeselo a wočerstwjenje.

Hižo jako pjerach je Marko - to Kowarjec hišće w Budyšinje bydlichu - za bulom honič. Před televizorom sedžeč wón tehdy njeznaješe. Město toho často bosa (štó to džensa hišće zna-je?) z kulowatej kožu wobchadžeše. Wuznamniši bě Markej pozdžišo bul při wysokim saku, kotremuž je hač do džensnišeho swěry wostał. Chodžeše do štwórtého lětnika, jako přindže njeboh sportowy wučer Jan Wornar do rjadownje, pytajo za hólcami, kotřiž chcyli volleyball hrač. Sedmjo zběhnychu ruku. To wšak njeje to jeničke, štož je młody Kowarjec pachol na sportowym polu činił. Chwilku bě tež mjez čěložwučowarjami, ale toho so skónčnje wzda. Hač bě při tajkim zwučowanju zhubjeny zub na tym wina, drje njeje cyle jasne.

Za to teptaše na spartakiadach tež mócnje do pedalow. Wjacore čestne wopisma a medalje wo tym swědča, zo je to wuspěšnje činił. Ale kaž prajene, wysoki sak bu mjez wšěmi sportowymi lubosćemi ta najwjetša. Stacije na tutym puču běchu Budyski treningowy centrum, na to Rotacija Budyšin, jako student w Lipsku hraješe mjez komilitonami wulkowikoweho města. Po nawróće do Lužicy přizamkny so volleyballistam Marijineje hwězdy.

Ze swójeho najwuspěšnišeho časa je so Markej wosebje do pomjatka zaščepilo wobdźelenje na mišterstwach NDR pola juniorow zhromadnje z Měrkom Korjeňkom. Wosebje dpo-

mina so na asfaltowu hraju podłohu. Rjany pak bě runje tak Lipšćanski studentski čas, hdyž hrajachu z wyšim ligistom DHfK a trenowachu z hrajerjami džensnišeho Sportoweho kluba Lipsk.

Pozdžišo docpě wón w starobnej klasy 35lětnych sobu němske finalne koło, na kotrež su jěli do Bonna. Wjele hodžało so pola Marka Kowarja runje wokoło volleyballa hišće naličic, nic naposledk dósta wón runje za tutón angažement hakle njedawno zhromadnje z Jörgom

Krječmarjom slěborne wuznamjenjenje Sakskeho sportoweho zwjazka.

Jeho mandželska je so mjeztem dawno na to zwučila, kak wažne je Markej sportowanje. To bě tehdom, hdyž do zhromadneho zwjazka žiwjenja stupišaj, tajke něšto kaž „wobstatk mandželskeho zrěčenja“, praji wón z posměwkom. Sport ma wón tež džensa za idealne wurunanje k wšěm napinanjam powoľanskeho žiwjenja. Poražki počerpeć a z nimi wobchadžeć móć, dobyča swjećic a wjac tajkich wyšinow a nižinow dožiweć, to formuje charakter čłowjeka. Runje tohodla nochcyše Miłočan ženje a nochce tež dale tutu stronku žiwjenja parowač. Při tym je wón čłowjek za individualne sportowanje, ale w zhromadnosći wobradža to jemu wjele wjac wjesela. Nic te dračowanje sam přeciwo sebi, ale zabawa z druhimi je jemu drohotniša, přetož po tym so derje čuje.

Dołhož to čělo dowoli, chce Marko Kowar sportowje aktiwny wostač. Nic naposledk ma w nanu dobry přiřad za to, a hdyž z volleyballom hižo njepóndže, budže sej druge naranje pytač. Čłowječe čělo je za pohibowanje stworjene, a za to je Marko Kowar, po powoľanju studowany kulturny wědomostnik a sorabist z přidatnym etnografiskim studijom, žiwy přiřad. Tež lékarske poručenja spyta wón w prawej poměrnosći wobkedžbowač. Měšćanka młodych a nazhonitych hrajerjow w Pančičanskim mustwje je tohorunja dobry lék. Či młodzi njech so runjež trochu bóle poča, tamni činja wjac z rutinu a toho wuroscě rjany a wočerstwacy sport. Za přichod přeje sej Marko Kowar, zo by na žiwjenskim puču móh dale čělnje a dušinje strowy po swěće chodžic w swójbnej harmoniji a zbožu. **M. Štrawba**

Młodžinske mustwo Jednoty Budyšin ze swóim nazwučowarjom Gisbertom Möschem w lěće 1977; nimo Marka Kowarja (zady 2. wotlěwa) su další serbscy volleyballisća kaž Daniel Nawka (zady 3.), Boris Dobrowolski (předku 1.), Měrko Korjeňk (3.) a Tomaš Faska (4.). **Foto: G. Mösch**